

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Imprudentiæ peccatum ex inconsideratione inductum negligentiæ potest attribui, & ideo damnabile est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

naturalem destruit honorem.

Incestus (quo inter consanguineos seu affines carinalis sit commixtio absque dispensatione in matrimoniali) peccatum est mortale inter grauiora, preter naturalem reverentiam naturaleq; foedus violatum. Et sicut ad incestus crimen spectat etiam sine opere consensus in consanguineam seu affinem: ita ad incestus speciem spectant impudicitiae & carnalies commixtiones impuberum personarum, si consanguinitate aut affinitate sunt iunctae: quoniam & sunt huiusmodi actus ut via ad consummatum incestum, & multo propinquius quam cogitationes ad incestum, ordinantur quantum in se est consummandum licet ex impotentia aetatis non consummetur.

*Imprudentia peccatum ex inconsid-
eratione inductum negligentiae
potest attribui, & ideo
damnabile est.*

Inconsideratio agibilium humanorum quantum ad eas conditiones quas potest & debet homo sensu considerare, peccatum est imprudentiae, siue sit voluntaria ex intentione, quia scilicet noluit considerare, siue ex negligentia, quia non adhibuit suam diligentiam ad considerandum illa quae consideranda erant. potest autem esse peccatum mortale, quando scilicet est respectu eorum quae sunt de necessitate salutis facienda, dicenda, appetenda, cauenda &c. Veniale autem quando respectu aliorum. Et haec intellige de consideratione consummata: hoc est procedente ad voluntarium actum male consideratum, in quo est inconsideratio contrariæ: vel non consideratum, in quo est inconsideratio priuatiue.

Aduerit tamen, quod si contingat aliquem ex sola

inconsideratione actuali facere opus aliquod quod scit esse prohibitum , & si tunc actualiter aduerteret ad id quod scit, non faceret , excusat à mortali: vt si quis non consideras hodie esse festum, emit aut vendit: vel non considerans esse diem ieiunii, comedit &c. aut non aduertens contractum esse usurarium, facit illum &c. Et ratio horum & similium est : quia non videtur esse in potestate nostra occursum omnium, quæ scimus in iis quæ quasi sine discussione operanur. Et multò magis excusat ille , qui meditatus quantum bona fide credit op̄tere , inuenit se post factum opus aut datum consilium considerationem omisisse , peccatum enim mortale pr̄ter intentionem valde difficile, contra intentionem verò impossibile est accidere : in proposito autem & pr̄ter intentionem manifestè est , contra intentionem videatur esse.

*Actus inconstantiæ vitiis sunt &
damnabiles.*

Inconstantia (qua homo à bono ac debito propōsito recedit non exequendo illud) peccatum est: quia à rectæ rationis ordine declinat . Est autem mortale vel veniale peccatum iuxta materiam subiectam: nam si inconstans omittit ea quæ sunt de necessitate salutis, peccat mortaliter : si verò aliás debita , peccat venialiter. Et si inconstans ex inordinata aliqua passione amoris vel rancoris omittit propositum prius bonum aliquod supererogationis, peccat quoque venialiter, quia inordinatè desistit à bono proposito.

Incontinentia (qua homo rectam habens intentionem vincitur à concupiscentia delectabilium carnalium aut honoris, aut irae) peccatum manifestè, est personarum non omnino malarum , quæ habent suavitatem in malo luxuriae, ambitionis, iræ & huiusmodi;